
[2015-30-RE](#)

CAUSA 2015-30-RE

(Pol Rossa c/ CASS)

Número de registre 370-2015. Recurs d'empara

Aute del 9 de novembre del 2015

BOPA núm. 79, del 18 de novembre del 2015

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 14 de setembre del 2015, per la representació processal del Sr. Lluç Pol Rossa, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 27 de maig del 2015 i contra l'aute del 23 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret constitucional esmentat, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que estableixi que "*l'article 19.b) de la Llei 17/2008 s'ha d'aplicar literalment i que durant el període d'aplicació d'aquella Llei els administradors residents al país no remunerats i assalariats d'una altra empresa no han de cotitzar al col·lectiu de les persones que realitzen una activitat per compte propi*";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 7 d'octubre del 2015;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Isidre Molas Batllori;

Antecedents

Primer

El 18 d'abril del 2013, la CASS va dictar una resolució en alçada mitjançant la qual resolía l'afiliació d'ofici del Sr. Lluç Pol Rossa com a persona que realitzava una activitat per compte propi pel període comprès entre el 3 de febrer del 2012 i el 10 d'octubre del mateix any, en la seva condició de conseller de dues societats, i se li reclamava el pagament de les cotitzacions generades per un import de 3.307,45 €.

Esgotada la via administrativa, el Sr. Lluç Pol Rossa va presentar una demanda davant la Secció Administrativa de la Batllia en què demanava la revocació d'aquesta resolució.

El 25 d'octubre del 2014, la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles va dictar una sentència mitjançant la qual estimava aquesta demanda i declarava l'anul·lació de les decisions de la CASS. En aquesta sentència es va considerar que la renúncia efectuada pel demandant constava en els acords socials i que tot i no haver estat inscrita en el Registre de Societats Mercantils, produïa efectes des del moment de la seva acceptació expressa per les empreses.

Segon

La CASS va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta sentència de primera instància i, el 27 de maig del 2015, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què acordava estimar el recurs d'apel·lació, anul·lar la sentència impugnada i declarar que la resolució de la CASS del 18 d'abril del 2013 era ajustada a dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa.

La Sala Administrativa va considerar que les atestacions del Registre de Societats Mercantils tenen una presumpció d'exactitud i que el certificat emès per una societat no pot constituir una prova contrària, atès que els actes privats no tenen una data certa. En aquesta causa el demandant era assalariat d'una empresa de consultoria i d'acord amb els termes de l'article 19 b) de la Llei 17/2008 de la Seguretat Social, el fet de figurar com administrador en una altra empresa implica desenvolupar una activitat econòmica amb finalitat lucrativa amb independència que el càrrec sigui retribuït o no, per consegüent, havia de constar afiliat al règim d'assegurats que realitzen una activitat per compte propi.

Tercer

La representació processal del Sr. Lluç Pol Rossa va formular un incident de nul·litat d'actuacions per tal com va considerar que la sentència pronunciada en apel·lació vulnerava el seu dret a la jurisdicció, ja que hagués hagut d'interpretar l'article 19 b) de la Llei 17/2008 de manera literal.

Quart

El 23 de juliol del 2015, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va pronunciar un aute mitjançant el qual desestimava aquest incident de nul·litat d'actuacions. En aquest aute es manifestava que la interpretació de la norma efectuada estava motivada, i que el recurrent no presentava cap argument que justificués la lesió al·legada i recordava que el dret a la jurisdicció no significa el dret a obtenir una resolució favorable als arguments dels demandants.

Cinquè

El 14 de setembre del 2015, la representació processal del Sr. Lluç Pol Rossa, va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 27 de maig del 2015 i contra l'aute del 23 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

La representació processal del recurrent s'oposa al contingut de l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, el qual, segons el seu parer, no dona resposta a les al·legacions presentades en relació amb el raonament de deducció lògica i la fonamentació jurídica de la sentència impugnada. Aquests dos elements no només són erronis i arbitraris, sinó que van en contra de la jurisprudència anterior del Tribunal Superior de Justícia.

Aquesta part transcriu l'article 19 b) de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la Seguretat Social, el qual disposa que s'han d'incloure dins el col·lectiu de persones que realitzen una activitat per compte propi "*Els administradors de societats que no siguin al mateix temps persones assalariades, sempre que resideixin legalment al Principat d'Andorra.*" [Aquest article va ser modificat per la Llei 9/2013, del 23 de maig].

Aquest precepte és clar: els administradors residents però assalariats no es consideraran autònoms i no han de cotitzar a la CASS com a tals. Va quedar acreditat que el recurrent era assalariat d'una altra empresa. El Tribunal Superior de Justícia ha interpretat precisament tot el contrari, cosa que constitueix una absoluta i flagrant arbitrietat, a més de vulnerar el principi de legalitat.

El recurrent al·lega una altra vulneració pel fet que la sentència impugnada cita una jurisprudència seva anterior, de manera sesgada, en què es jutjava el cas d'un administrador remunerat, motiu pel qual l'equiparació no és pertinent. Ans al contrari, la jurisprudència citada i que s'adjunta en annex (sentència 47-2014 del 21 de novembre del 2014, SATSJ) havia estat igualment aportada per aquesta part per demostrar el contrari. Segons el seu parer, la Llei disposa clarament que "*si els administradors exerceixen el càrrec de forma gratuïta es consideren persones que realitzen una activitat per compte propi quan no cotitzen com assegurats directes en cap altre col·lectiu del règim general de la seguretat social*", és a dir, que si no són remunerats, però cotitzen en tant que assalariats no han de cotitzar com si treballessin per compte propi.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret constitucional esmentat, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que estableixi que "*l'article 19.b) de la Llei 17/2008 s'ha d'aplicar literalment i que durant el període d'aplicació d'aquella Llei els administradors residents al país no remunerats i assalariats d'una altra empresa no han de cotitzar al col·lectiu de les persones que realitzen una activitat per compte propi.*"

Sisè

El 7 d'octubre del 2015, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demana la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb allò que disposa l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

El Ministeri Fiscal considera que el recurrent reitera les al·legacions formulades en les instàncies anteriors i que allò que pretén és una nova valoració de la prova practicada que sigui favorable a la seva tesi. Segons el parer del recurrent, la Sala Administrativa hauria efectuat un canvi en la seva línia jurisprudencial sense aportar cap motivació. El Ministeri Fiscal manifesta que no hi ha hagut cap canvi, sinó que s'ha valorat el conjunt d'elements concurrents en cada supòsit per arribar al pronunciament objecte d'impugnació.

Conclou que la resolució impugnada està raonada i que els seus raonaments no són arbitraris, ni contraris a la lògica; s'ha aplicat el dret al cas concret valorant el resultat de la prova practicada.

Fonaments jurídics

Primer

El recurs d'empara presentat es basa en: a) l'afirmació de l'existència d'una manca de motivació de l'auto del 23 de juliol del 2015 recorregut; b) l'afirmació d'una manca de base jurídica de la interpretació de la norma legal aplicable al cas per part de la sentència del 27 de maig del 2015 impugnada; i, c) la referència a l'oposició d'aquesta darrera a la jurisprudència existent, és a dir, al criteri continuat d'una pluralitat de sentències que hagin realitzat una interpretació del precepte en el mateix sentit, que seria contradictori amb la sentència recorreguda. En tot cas, de les al·legacions presentades pel recurrent es desprèn amb nitidesa la demanda d'una nova valoració de la prova i de l'adopció d'una interpretació de la Llei vigent diferent a aquella que ha estat aplicada pel Tribunal Superior de Justícia.

El dret que el recurrent considera vulnerat és el dret contingut a l'article 10.1 de la Constitució que reconeix tant el dret a la jurisdicció com el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret: "*Es reconeix el dret a la jurisdicció, a obtenir d'aquesta una decisió fonamentada en Dret, i a un procés degut, substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei.*"

Segon

Aquest Tribunal Constitucional té reconegut (sentència del 13 de març de 1997, recaiguda en la causa 96-9-RE) que l'article 10.1 de la Constitució reconeix el dret a la jurisdicció, "*com un dret general o dret font del qual deriven tots els drets continguts en l'article 10 apartats primer i segon. Aquest precepte constitucional reconeix a tots els ciutadans el dret a la jurisdicció, és a dir, a promoure l'activitat jurisdiccional sobre les pretensions deduïdes; amb el benentès que aquesta decisió no ha d'ésser necessàriament favorable a les pretensions de l'actor*". El dret a la jurisdicció té doncs dues vessants, una de més general que fonamenta i engloba tots els drets reconeguts a l'article 10 i una de singular que es concreta en el dret a accedir als òrgans jurisdiccionals i a obtenir d'ells una decisió fonamentada en Dret. No es tracta del dret d'accés a la jurisdicció, que no ha estat discutit, perquè aquest recurs és justament conseqüència d'un procediment judicial, la concreció ens porta a la concreció en el dret a obtenir "*una decisió fonamentada en Dret.*"

Tercer

Els òrgans de la jurisdicció ordinària tenen en exclusiva l'encàrrec constitucional de la selecció i de la interpretació de les normes aplicables a cada cas, així com el coneixement i la valoració de les proves presentades. El Tribunal Constitucional en una jurisprudència constant i ininterrompuda ha recordat que no pot realitzar funcions de tercera instància de revisió o de cassació, sinó que només pot intervenir quan *prima facie* estimi que un dret constitucional pugui haver estat lesionat; és a dir, quan el recurs tingui un contingut constitucional. En concret pel que fa a les decisions judicials, el Tribunal Constitucional vetlla per tal que aquestes estiguin "*fonamentades en Dret*", és a dir, no siguin arbitràries, irraonades o incongruents.

Quan la decisió judicial de la sentència estigui fonamentada en Dret, encara que la interpretació judicial de la norma pugui ser doctrinalment opinable i no satisfaci al recurrent, el Tribunal Constitucional no ha d'establir una interpretació de la llei ordinària. I en aquest cas, la sentència recorreguda està fonamentada en una discrepància sobre la interpretació del precepte legal realitzada pel Tribunal Superior de Justícia. I la interpretació de les lleis correspon als òrgans judicials de la jurisdicció ordinària. Totes les normes necessiten ser interpretades pels òrgans que l'apliquen i l'existència de jurisprudència suposa l'existència de diverses decisions judicials dels tribunals superiors coincidents en una mateixa interpretació de la norma, i la seva unitat garanteix la previsibilitat i la universalitat del sentit de la norma a aplicar. Per aquesta raó cal que, si fos el cas, els tribunals raonin la modificació de la jurisprudència. De tota manera la interpretació literal és només un dels mètodes possibles utilitzats per a la interpretació de les normes, i en tot cas, sempre correspon als tribunals de la jurisdicció ordinària la realització de la interpretació de la norma per tal d'aplicar aquella que consideri adient i valorar els diferents mètodes d'interpretació utilitzables. Quina sigui la interpretació més adient de la norma és competència de la jurisdicció ordinària i no és matèria constitucional.

Quart

Segons el parer del recurrent, l'aute del 23 de juliol del 2015, dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia no dóna "*cap resposta*" a les seves al·legacions, ni a les antigues ni a les introduïdes posteriorment, però el primer fonament de dret d'aquest aute que desestima l'incident de nul·litat d'actuacions, ho fa a partir d'un raonament sobre el sentit processal d'aquest procediment en la llei ordinària: "*el recurs basat sobre l'article 10 de la Constitució no es pot considerar com una tercera instància*" i "*l'incident de nul·litat d'actuacions que regula l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials no constitueix una nova instància processal, on es puguin revisar els pronunciaments de la resolució impugnada, sinó un remei extraordinari encaminat a esmenar les vulneracions del dret fonamental a la jurisdicció que s'hagin produït en un procediment conclòs mitjançant Sentència o altra resolució ferma.*"

I segueix concretant en el segon fonament de dret de l'aute que "*La Sentència és motivada i el recurs de l'interessat ha estat desestimat. Cal recordar que el dret a la jurisdicció no significa el dret a obtenir una Sentència favorable als seus arguments*". No hi ha, doncs, manca de motivació de l'aute recorregut.

En conseqüència, el recurs presentat no és admissible a tràmit per falta de contingut constitucional.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2015-30-RE interposat per la representació processal del Sr. Lluç Pol Rossa contra la sentència del 27 de maig del 2015 i contra l'aute del 23 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 9 de novembre del 2015.

Laurence Burgorgue-Larsen Isidre Molas Batllori
Presidenta Vicepresident

Pierre Subra de Bieusses Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat Magistrat